

Ekonomška šola Celje
Kosovelova ulica 4
3000 Celje

Šifra kandidata

Naziv programa: EKONOMSKI TEHNIK

GOSPODARSTVO

Izpitna pola 1

Sreda, 7. junij 2017
Čas pisanja: 45 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Dijak prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, žepno računalo in ravnilo.
Dijak dobi izpitno polo, konceptni list in ocenjevalni obrazec.*

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

**Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.
Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.**

Prilepite kodo (v okvirček desno zgoraj na tej strani) in na ocenjevalni obrazec. Na konceptni list šifro vpišite.

Odgovore pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte z največ dvema črtama in napišite zraven pravilno rešitev. Izračune in kalkulacije si lahko pripravite na priloženem konceptnem listu. Naloge na konceptnem listu se ne ocenjujejo.

Odgovori, pisani z navadnim svinčnikom, se vrednotijo z nič (0) točkami.

**Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.
Želimo vam veliko uspeha.**

Ta pola vsebuje 8 strani, od teh je 1 prazna.

Izpitna pola obsega v I. delu 14 nalog izbirnega tipa, v II. delu pa 3 naloge polodprtega tipa. Z reševanjem nalog boste dokazali vaše sposobnosti in veščine razumevanja in analiziranja določene gospodarske problematike. Največje število točk, ki jih lahko dosežete pri tej poli, je 20.

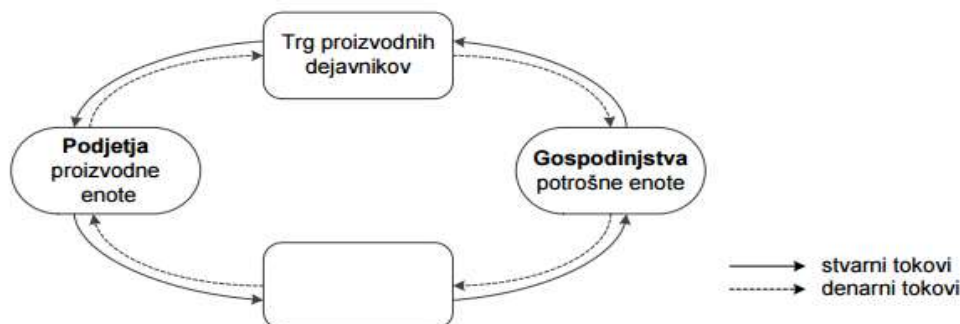
I. NALOGE IZBIRNEGA TIPA

Navodilo: Pri vsakem od naslednjih štirinajstih (14) vprašanj so navedene štiri (4) trditve, med katerimi je pravilna, oziroma najbolj pravilna, samo ena. Z naličnim peresom ali s kemičnim svinčnikom obkrožite črko pred trditvijo, ki je, glede na vprašanje, po vašem mnenju pravilna. Naloga bo ovrednotena z nič (0) točkami, če boste obkrožili črko pred napačno trditvijo, če ne boste obkrožili nobene črke ali če boste obkrožili dve črki ali več. Za vsako pravilno rešitev dobite eno točko.

1. Ekonomski problem družbe je v tem, da

- A so zaposleni v družbi toliko produktivni, da proizvedejo dovolj za tekočo, ne pa za luksuzno potrošnjo.
- B sta količina razpoložljivih sredstev in potreb ljudi enaka, tako da bi lahko zadovoljili vse potrebe, če bi le dobrine enakomerno porazdelili med ljudi.
- C se ljudje s sredstvi, ki jih imajo na razpolago, niso naučili premišljeno gospodariti.
- Č se mora družba zaradi obsega potreb in želja ljudi, ki presegajo razpoložljiva sredstva, racionalno odločiti, kaj, kako in za koga bo proizvajala.

2. Na sliki je najpreprostejša shema stvarnih in denarnih tokov v gospodarstvu. V prazni lik v shemi je treba vpisati

- A *trg vrednostnih papirjev.*
- B *finančni trg.*
- C *trg potrošnih dobrin in storitev.*
- Č *trg investicijskih dobrin.*

3. Za poslovanje podjetja, ki izdeluje skiroje, so za leto 2016 znani ti podatki

<i>vloženi kapital</i>	<i>2.000.000 EUR</i>
<i>obseg proizvodnje</i>	<i>20 000 skirojev, ki jih je podjetje prodalo po 60 EUR za kos</i>
<i>materialni stroški</i>	<i>25 EUR za 1 skiro</i>
<i>letni stroški plač</i>	<i>250.000 EUR</i>
<i>drugi stroški</i>	<i>50.000 EUR</i>

V letu 2016 sta znašali

- A *profitna mera 20 % in ekonomičnost 0,6.*
- B *profitna mera 20 in ekonomičnost 1,5 %.*
- C *profitna mera 20 % in ekonomičnost 1,5.*
- Č *profitna mera 22,5 in ekonomičnost 1,6 %.*

4. Koeficient cenovne elastičnosti povpraševanja po dizelskem gorivu znaša na slovenskem trgu -0,30. Če se cena dizelskega goriva zviša za 10 %, se obseg povpraševanja po dizelskem gorivu

- A *zmanjša za 0,30 %.*
- B *zmanjša za 3 %.*
- C *zmanjša za 30 %.*
- Č *poveča za 3 %.*

5. Monopol je ekonomsko manj učinkovit od popolne konkurence, saj

- A *velika podjetja zaradi monopolne moči praviloma proizvajajo z najnižjimi stroški na enoto proizvoda.*
- B *monopolist praviloma prodaja manjšo količino po nižji ceni.*
- C *monopolist zelo veliko vlaga v tehnološki napredek.*
- Č *ni konkurenčnega pritiska na podjetja, ta so zato manj učinkovita in potrošniki plačajo višjo ceno za proizvode.*

6. Transformacijska krivulja gospodarstva države Grandije nam pove

- A kakšne so potrebe v Grandiji po različnih dobrinah, ki jih lahko proizvajajo.
- B katere so največje možne količine dobrin, ki jih lahko Grandija proizvede.
- C koliko denarja potrebujejo Grandijci, da pokupijo vse proizvedene dobrine.
- Č kakšno je povpraševanje v Grandiji po proizvedenih dobrinah.

7. Pri prednostnih delnicah ima delničar pravico do

- A podjetniškega dobička.
- B rente.
- C obresti.
- Č dividende.

8. Tabela prikazuje celotne stroške (TC) za izdelavo športnih copat:

št. copat (Q)	0	1	2	3	4	5
celotni stroški (TC)	20.000	40.000	58.000	69.000	108.000	144.000

Povprečni variabilni stroški (AVC), če izdelamo štiri športne copate, znašajo:

- A 5.000 denarnih enot.
- B 22.000 denarnih enot.
- C 27.000 denarnih enot.
- Č 36.000 denarnih enot.

9. Zvišanje splošne ravni cen v državi imenujemo

- A inflacija.
- B deflacija.
- C stagflacija.
- Č devalvacija.

10. Leta 2008 je Nokia odprla enoto za proizvodnjo mobilnih telefonov v Cluju v Romuniji. Najverjetnejši razlog za to odločitev Nokie je v

- A presežku za telekomunikacijske tehnologije izjemno dobro usposobljene delovne sile v tem delu Romunije.
- B novih delovnih mestih, ki jih je tako zagotovila nerazvitemu predelu Romunije.

- C *znatnih zaslužkih zaposlenih, s čimer povečuje blaginjo revnega romunskega prebivalstva.*
- Č *dejstvu, da so stroški delovne sile v Romuniji, kljub temu da so zaslužki zaposlenih v Nokii višji od povprečnih v Romuniji, nižji kakor drugje v Evropi.*

11. V kateri višini moramo zagotoviti minimalni osnovni kapital, če ustanovimo družbo z omejeno odgovornostjo

- A *1.500 EUR.*
- B *7.500 EUR.*
- C *25.000 EUR.*
- Č *Osnovni kapital ni predpisan.*

12. Strateško upravljanje podjetja pomeni

- A *oblikovanje poslanstva, vizije, in filozofije podjetja ter analizo priložnosti, nevarnosti, prednosti in slabosti podjetja.*
- B *SWOT analizo.*
- C *analizo notranjega in zunanjega okolja.*
- Č *oblikovanje poslanstva, organiziranje in zaposlovanje delavcev.*

13. Kupec naroči narezek ob otvoritvi lokala. Za kakšno vrsto posla gre?

- A *Promptni posel.*
- B *Fiksni posel.*
- C *Terminski posel.*
- Č *Delne dobave.*

14. Nabavna vrednost kupljenega blaga je 8.000,00 EUR. Izstopni davek na dodano vrednost je 9,5 %, marža je 30 %. Če kupcu odobrimo 10 % popust, znaša maloprodajna vrednost

- A *9.000,00 EUR.*
- B *9.360,00 EUR.*
- C *10.249,20 EUR.*
- Č *11.388,00 EUR.*

II. NALOGE POLODPRTEGA TIPA

Navodilo: Pred vami so tri naloge. Za pravilne rešitve lahko pri prvi nalogi dobite dve (2) točki, pri drugi nalogi dve (2) točki in pri tretji nalogi dve (2) točki.

1. naloga**Dopolnite besedilo.**

Med stalne ali fiksne stroške uvrščamo stroške, ki (podčrtajte pravi odgovor) **so / niso** odvisni od obsega proizvodnje. Pri proizvodnji zaves so ti stroški na primer stroški _____ . Med variabilne ali spremenljive stroške pri proizvodnji zaves štejemo stroške _____. Stroški, ki se povečajo zaradi povečanja dodatne enote proizvodnje, se imenujejo _____ stroški. 2 točki

2. naloga**Premica cene**

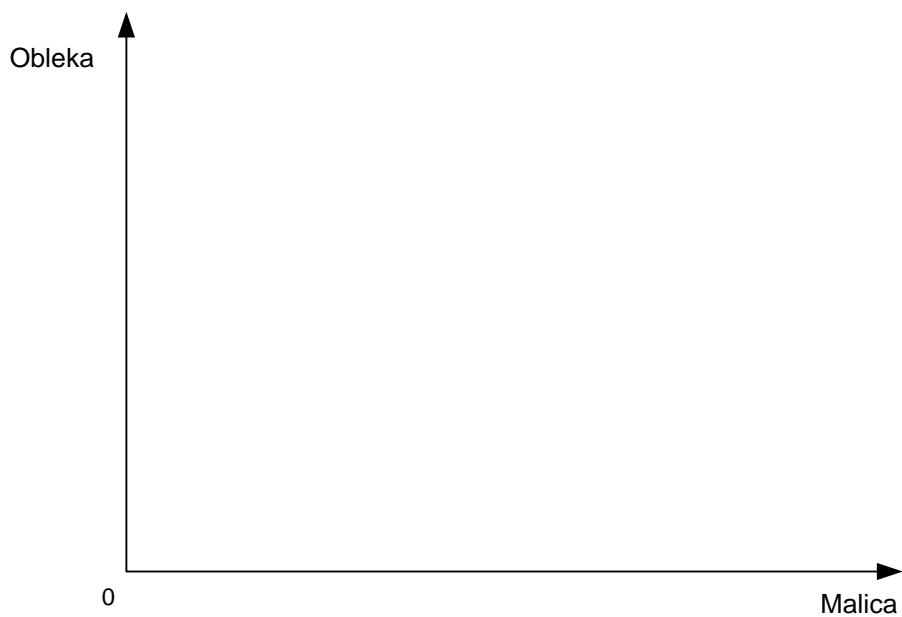
Neža prejme od staršev vsak mesec 100 denarnih enot žepnine. Porabi jo za nakup malice in oblačil. Cena malice je 5 denarnih enot, cena oblačil pa 20 denarnih enot.

a) V preglednico vpišite možne kombinacije nakupa oblačil in malic, ki jih ima Neža:

Kombinacija	A	B	C	D	E	F
Obleka	0					
Malica						

1 točka

b) V diagram vrišite Nežine potrošne možnosti.

1 točka

3. Odgovorite na vprašnji.

Skupaj 2 točki

a) Kateri zakoni urejajo prodajno pogodbo?

1 točka

b) Naštejte bistvene in nebistvene sestavine prodajne pogodbe.

1 točka

Prazna stran